

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwař,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duři daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosc je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Serbske nedźelne łopjeno

W Budyřinje

31. julija 1932

Bauzen

10. nedźela po šwjatej Trojizy.

12. psalm, 2—5.

10. nedźela po šwj. Trojizy šwjecizmy kóžde lěto jako połutny džeń w dopomnjenju na šapućenje měřta Jerusa-
lema. Čzi, kiž tehdom njehachu na Knjesowe šłowo pošlu-
chacž, šu šakšuzene křoštanje Bože dořtali. Njedwělujm, šo
budže Bóh tež dženša wšchěch křoštacž, kiž šo pšhecziwo nje-
mu šapjeraja! A wěmy, šo mamy wšchu pšhiciznu, do šo
hicž a pošutu čzinicž; pšchetož njeje tať pola nař, kaž dyrba-
šo byćž! Tať chzemy šo dženša pod šacziřchczom pšalmiřtowe-
ho šłowa pšhed Bohom pošorjecž a jeho pošryczž, šo by nam
hnađny čzař podlěřhiť.

Pšalmiřta praji: šwjeczi šu wotebjerali a wěrných je
mašo mjes čšlowjeřtkimi džěczimi. Ach haj, kóždy džeń štoro
nowe pšhiřkłađny ša wěrnoscž teho tež w našim čzařu wiđzi-
my. Šdže šu, kiž chzedža w šwjatosczi šwoje žiwe dny wu-
žiwacž? Haj mašo jich je. Štoro šo hanibuja, šo ě Bohu
wuřnacž. Tať daloko je pšhiřkłađno tež pola nař. Bjesbóž-
nych je wjele; wjele tajkich, kiž njewěđža, šhto čzinja. Ša-
wjedjenje je wulke. Wulki je njerořum, kiž w tym pnta
šwoju čžeřčž. Přjedny šmy huřto wo tajkich wěžach řečželi ja-
šo wo tajkich, kiž nam tu w Šerbach bliřto njeřku. Ale wě-
my, šo temu wjazny tať njeje; tež pola nař tu a tam šo šchód-
ny wliw nowoczařneho njeczařa pošasa. Haj škoržimy je
pšalmiřtu hromadže: šwjeczi šu wotebjerali a wěrných je
mašo mjes čšlowjeřtkimi džěczimi!

Ale njeje š tym dořčž; pšalmiřta ma prawje tež š tym,
šhtož dale praji: jedny řečzi š druhim njewužitne wěžy a šo
pšhiřkłađža a wučža š dwojakej wutrobu. Kať huřto šmy šo
hižom hněwali tohodla! Kať jara to wšcho w čzařu politi-
řkeje napjatořčže rořumimy. Kať jara špóřnajemy njerořum
tajkeho hłupeho čzinjenja, dořelž šniczi najlěpře w čšlowje-
tu, wojmje jem štarořčž wo to jene, šhtož nuřne je. Wjele

je šo komdžiko šađžene lěta. Wjele jich je, kotřiz šu šwoju
duřchu womařali š tajkimi prošdnymi řečžemi, kotřiz šu šo
pšhiřkłađželi wěžow druheje rjadownje dla, kotřiz šu ě tym
tať a ě tamnym hinať řečželi, jenož šo bychu někařku lěpřhi-
nu ša šwoju štronu dořhli, potajkim ša něřhto, šhtož dženša
je, jutřje pať šo špali. Tež myřlimy tu na tym, kiž jako poš-
koljo šektow njeměr do našich domow a wutrowow pšhinje-
řu, dwělowanje špěchujaja, wěru šnicža, wořadu rořtorhaja.
Kať lohko tón, kiž zple twjerdže njeřteji, tajkim đjabořkim
wliwam podleži! Ale woni tu šu a wobřwěđčža nam, šo
dženša hiřchže tať je, kať tehdom, a šo mamy my tohodla
štražowacž a kěđžbowacž. Haj niž špóřnacže teho wšchěho,
hdyž tež dyrbi najpřjedny pšhiřčž, njepomha nam, ale jenož
móžne wobaranje pšhecziwo temu wšchemu, hdyž chzemy my
pomhać šašo natwaricž, šhtož je njewěřjazny čzař štorhať,
štorhać móhł niž bjes našcheje winy, niž ě najmjeřřchemu na-
řcheje liwkořčže dla. Tu mamy najpřjedny Boha pošryczž, šo
by nam šylnoscž do wutroby darit. Haj to dyrbi našcha poš-
luta byćž: niž, šo bychmy řej to a tamne pšhedewřali, šhtož
potom tola njeczinimy abo wuwjeřčž njemóžemy, kať to
dženša tež tať huřto čzinimy, ale, šo šo najpřjedny š zplej wu-
trobu ě Bohu wobrocizimy a to čzinimy, šhtož won nam pra-
ji: Bože šłowo džeržecž a lubořčž wopořasacž a šo ponižowacž
pšhed twojim Bohom (Micha 6, 8). Šamjeń.

10. nedźela po šwjatej Trojizy.

Šłóř: Božo, Knježe teho šwěta
Wuliwacž chzu wóđne řeki,
Přaji Knjes, na řuchi kraj,
Běžecž po dořhořczi, přěři,
Pšłodžicž mi mój Boži raj.
Šdžež je řucha puřczina —
Štać ma Boža šahroda!

Kraja mój je wupalena, —
 Hsihcze nježe poklecze, —
 Włoha wscha je wupražena, —
 Hsihcze khodži we bludze.
 Ledom jenož tu a tam
 Radženy plód wohladam.

Tola Boži plub bjes nami
 Krajnje ma šo dopjelnicž:
 Kotšiz šnja se šnlsami,
 Čži šo budža wješelicž!
 S Božej hnady ma šo štačž:
 Bóh šwój lud chze žohnowacž!

Bratija, štańcze, š Bohom džicze,
 Stroschtnje pytacž šhubjene,
 Šacž lud Boži šhromadžicze,
 Kotryž rospróšchenny je!
 Proščcze, nětk je wulki čžaš,
 Šón na Jesušowu kwaš!

Hdyž šo šda nam šwěrne dželo
 Šenož próza šhubjena,
 Hdyž šo hižo dołho dlělo
 S wobroczenjom židowštwu,
 Wjedž: šchtóž kralej došluži,
 Temu wěnz šo šeleni!

Knježe, pošnylń Twoje štawy
 Sa dališche bėdženje,
 Riž šy šam šo bėdžil krawny —
 Wšchemu šwětej žohn'wanje.
 Dowěricž šo chzemy Čži,
 Twar šwój twar šej zionški!

Bóh je žiwu.

Pod tutym napišmom našpomnichmy tydženja š krótku, ššto dwaj němškaj lětarje a tohorunja pólski lětar nashonichu. W nastawcžtu buchu lětarjo š pomožu čžišhczežeskeho abo druheho šmylka „lětarjo“. To wšchak tomu wošebitemu, šchtóž chzysche nastawcžk wušběhnyčž, nicžo nješchodži, ale porjedžicž to tu tola chzemy, dofelž je šo tež hewak powšchitkownje wo tutymaj džiwnymaj podawkomaj pižalo. Wšchede wšchem pak je to, šštož němškaj lětarje wušnašchtaj, jako bušchtaj w pošlednim wokomiku se šmjertneje nusy wutorhnenaj, runje ša našch čžaš a jeho nusy a jeho bojašliwých, dwělowaznych, małowěrjaznych a njewěrjaznych čžlowjetow najkražnišche šłowo a nashonjenje.

Šchtóž móže wušnacž: „Bóh je žiwu!“, šchtóž štajnje a wšchudžom wě: „Mój Bóh je žiwu!“ tón šo njeboji, tón je štroschtny a dobreje nadžije, tón pak tež nješkorži, njemorłota, haj, tón šo hlada wšcheho, šchtóž pšhecžiwu Bohu, tak njedobrehu šłowa, pšchikłodženja, ludanja, kžě. Nawopak: šchtóž nětko kži, kleska, šo pšchikłodža, ške rěcže ma, a šchtóž morkota, dwěluje, škorži, tón š tym wušnawa, šo w nim njeje ta wježoła a tola šašo kšutna kšhesčžijanška wěštošcž: „Bóh, mój Bóh je žiwu!“

„Bóh je žiwu!“ to ma, kaž dožnyła tež Bože šłowo, dvoje we šebi: wótre a lubošne, ponižowaze a powyšchaze, kšłostańje a žohnowanje. Ale wšchak, kaž to pšchi Božim šłowje je, tak je tež tu: tak někotry „dobry“ kšhesčžijan, tak někotra „dobra“ kšhesčžijanška dže nimo tuteho dwojakeho, njemnyšli na to, nohže na to myšlicž. Hewak tola njeby móžno było,

pšchi škladnošcži „tak rjenje“ wo „lubnym bližšchim“ šebi něšhto „popowědacž“ abo pšchi kóždej škladnošcži škoržicž, kaž mašch to tak čžežko, čžežšcho hacž drušy, abo tež Bohu porokowacž, šo je šo mohło to a tamne štačž, a tola nješy ty š něčžim šhřěšchik, šy pšchezo dobry byl.

„Bóh je žiwu!“ to rěka tež: Bóh je wšchewošchudžomny, wšchewowědomny.

Wón wě tež, hdyž šo modlimy: „Wótcže našch, kiž šy w njebjekach. Twoja wola šo štań, kaž na šemi tak tež na njebju. Wodaj nam našche winy, jako my wodawamy našchim winikam.“ Bóh je wšchudžom tam šobu, hdyž my njewodawamy našchim winikam, hdyž jeho wolu tu na šemi njecžinimy, a wón wě, š kajšimi winami my pšchindžemy š špowědži a kajške winy du š nami, kotrež my dnyrbjachmy wódacž po tutej próštwje a je tola njewodachmy, hacžrunje šo š tutej próštwu do kšutneho pominanja šjednocži Knješowe pšchirunanje wo šlym wotrocžku, kotremuž jeho knjes telko dołha špušchcži, wón pak šobuwotrocžkej ani najšnadnišcheho.

„Wodaj nam našche winy, jako my wodawamy našchim winikam“, tuta próštwu a š njej špowědž a Bože wotkašanje, tute tšy šy hnadyšočna študžen ša naš čžlowjekow dužy pšches tutón šemški čžaš; š njej čžerpamy trošcht, měr, pokoj, mój, nadžiju, radošcž. Ale šašo: tute tšy šy ša čžlowjeka, ša kšhesčžijana šapocžatk njedobrehu a škeho, a pšchezo tehdy, hdyž wón je njewužitnje wužiwa; a to čžini wón, hdyž drje š hubomaj šchepze: Wodaj nam našche winy, jako my wodawamy našchim winikam, š wutrobu pak tak njeměni a š wutrobu njewodawa, ale w šjawnym abo potajnym njepšhecželštwje š někim abo š jich wjele wotawa. A hdyž tajki nětk tež š tajšimi myšlemi njepšhecželštwu, šawicže, hidy, šašakłošcže š špowědži dže a š Božemu blidu, hřěšchi wón pšhecžiwu kšchizowanemu Šbóžnikej a pšhecžiwu šebi. A š tajšimi winami njemóže ništo wěrnje šbožowny byčž.

To jewi šo w žiwjenju jenotliwego a w žiwjenju luda. A našch čžaš a našch lud je žiwu ekšempel ša to. Šo w pošlednim čžašu nastajnje pšchitšhadžachu a pšchiběrachu powěšcže, kaž šo štawy našcheho luda mjes šobu bijachu a šabiwachu, je dopokas, šo bu šašakłošcž, hida, šawicž, njepšhecželštwu wulka mój w ludu. To pak je ščžehwł teho, šo šo jenotliwe štawy luda nješy prózowake, tute čžemne ške mozy we šebi pšchewinycž a šahnacž, ale šo šy je hajške. Ništon njemnyšli šebi, šo móžeja nětko nušowe wukašy a šakonje tute štrachi a brachi wotštronicž. Ně. Hdyž šy tute šakonje a wukašy rječašy a puta ša tajške brachi a štrachi, je to wšcho! Wotštronicž, wukorjenicž dnyrbi je lud šam. Hdyž pak lud, dnyrbi kóždy jenotliwy š tym šam pšchi šebi a we šebi šapocžecž. A kaž to? Tak a š tym, šo šy modleč a čžinjec pšateje próštwy: „Wodaj nam našche winy, jako my wodawamy našchim winikam“, a šo šwěru a wěrnje šwjecžicž špowědž a Bože wotkašanje a šo w žylym žiwjenju po tym mašch.

Potom haške woprawdže wěrišch a wušnawašch: „Bóh je žiwu!“ Potom šy pak tež pod tutym šłowom a š tutym šłowom šbožowny tež w nješbožownym čžašu.

„Bóh je žiwu!“ Šušto došcž kšyšchich prajicž, šwjetšcha wšchak morkotajo škoržicž: „My tola tež wšcho čžinimy, a tola nohže to do předka hicž! A tola je to džěń a hubjeńšcho!“ Je to wěrnó? Šsu tajžy tež štajnje wšcho čžinili? Šsu wšcho čžinili, šchtóž šebi tuto wušnacže: „Bóh je žiwu!“ a tamna próštwu žada? Šsu tajžy wšcho njecžinili, šchtóž njecžinicž šebi tamne wušnacže a tamna próštwu žadatej?

My widzimy, tuto słowo: „Bóh je žiwý!“ je nastajnje wołoko naš, haj nad nami. Derje nam, jenož derje nam, hdnž bmy my tu s tutym słowom a w tutym słowje žiwi a wono we naš!

A to niz došč! Runje potom, hdnž spósnachmy, šhto wšcho tuto słowo na řebi ma, a šhto wšcho tón ma, řiž je jo žiwý, njebudžemy hinař chzycž, hacž so by řo tuta mudrošč žiwjenja mjes nami a w ludu rosřchěrjaka, hacž so bychu džeczi, młodži, haj wšchitzy tuteje mudroščje nabyli a tak řo tež řařo dobre, řbožowne, řpokojaze žiwjenje w kraju a ludu řmóžniko a řakorjeniko. Tajřeho žiwjenja džě njeje móžno jenož na nazionalnych a řozialnych řařožkach, njech řu tute tež wulzy wařne a rosřudne. Šhto pař čžini tohodla tajři wěrný wuřnawař řłowa: „Bóh je žiwý!“? Wón řwědczi řam ř wutrobu, ře řłowom, ře řkutkom wo nim a wón řo řtara ře wřchej řwěru a ře wřchej mozu a ře wřchěmi řřědkami tež řa dobre řřchěščžijanske žiwjenje we wořadže a řa to, řo móže wořada wřchě řwoje nadawři dopjelnjecž, w duchownym řřchede wřchěm a wořebje, ale pař tež w řwonřownym, w řařchodnym, w řjenježnym. „Žiwe wořadny!“ je wot dawna řem řadanye a wołanye. A naš řčař a řeho nuř řadaya je wořebje, haj ředža řo po řiwnych wořadach. Žiwe wořadny pař řu jenož tam, hdnž „žiwi“ řřchěščžijenjo, hdnž w řwojeje wěrije řiwi řřchěščžijenjo řu a je tworja a řim ř duchownymi a ře řachodnymi řřědkami a mozami pomhaya wuřonjecž wřcho, řchtož řesuř řhryřtuř pola řwojeje řyřkwi a wořadny pŕta — a tež pola řoždeho řenotliweho.

Řehdy řu mnichoyo murje wołoko řebje twarili; woni chzycžu, wotdžěleni wot druhich, řami řařo byč. Řětkole je řich došč, řiž tež murje twarja a řo džěla wot druhich, wořebje wot nadawřow a řkutkow, kotrež dŕyři jedyn ř druhim wuřonjecž, řnajmjeńřcha tola tam, hdnž jedyn ř druhim w jenym řjednocženřtwe je, řaž na řřch. řyřkej a wořada. Tute murje njeřku drje řamjeńřtne. Řě, woni je tworja ře řwojeje wole, ře řwojeho mēńjenja, wořebje ře řwojeje nuř, ře řwojich čžezow a řa tajře murje čžekaya, řa tajřimi murjemi řo řhowaja. Řřched řim? Řřched čžim? —

A řaž to řař w řyřkwi a wořadže, řař je to tež w ludu a kraju.

Řo ewangelřtu njebě čžinjenje a njeje čžinjenje tamnych mnichow a mniřřkow prawe; tajře čžinjenje pař, řaž je ruńje pořařachmy, je to řiřchěže mjenje. —

„So my jedyn narod mamy

A řa jenoh' řtejmy“,

řpěwa hrabia Zinzendorf, kotryž bě řrosuřil, řchto nadawř a řřchřřkwiřchnošč žiweho řřchěščžijana a řiweje wořadny, a kotryž bě řo prózowař wo to, řo by řo wřcho to tež w žiwjenju řewilo.

„Mjes řobu to džeržče wěrnje!“ pomina wón, a njewuřaji ř tym nicžo řhibo to, řchtož řebi naš řčař řada, — řchtož řebi řada naš řnjes řesuř řhryřtuř.

„Wopomńče, řař řmŕlki naše

Řeho jara wurudža!“

Tohodla:

„Daj, řo morwa duřcha řiwa

We luboščzi mohřa řtacz,

So my lubošč wuřŕwamy

A řo řoždy wě, řchto řmŕy!“

Š miřionřtwa.

Řipřčžanske Miřionřtwo je řwoju 113. řětnu rosřrawu w uřařo. Š njeje podamy tu džęřka někotre řiřčby:

Dary řa miřionřtwo mjes póhanami řu řrořtke. Bě řich 32 800 řr. wjazy hacž řěto pŕjedny. — W miřionřkim džěle mjes řaumlami řkutkuje řich 17 miřionřkich mozow, na řańřřchoařřkanřkim miřionřkim polu 24. Řndiřke wořady mēřachu 14 552 duřchow a w 325 ludownych řchulach 14 391 řchulerjow a 4 776 řchuleřkow; nimo toho bě tam 5 řŕjedžnych řchulow, 11 wječžornych řchulow, 2 holčžazej řchuli řa induřřriju, 1 řeminar řa wučerři a 1 řeminar řa bohohřłowow. W řańřřchoařřkanřkim kraju řanganyřka mēřeřche miřionřtwo 121 řwonřownych řtazijow, 86 pŕedatřřkich mēřtnow, 175 rumow řa Bože řřłuřby a řchulřte rosřwucžowanje. Miřionřři řěkar je tam mēř na 12 000 řróčž džělo.

Jenož někotre řiřčby to. Tola wone pŕaja wjele — tež řa domřřnu.

Šchtož řwjeřčela.

Š Mecklenburga řo řiřche:

Ša Boži dom w řammelinje je džělaczeř wjeřřchu řumu řarik, kotraž dŕyřbjeřche pomhacz nowe řawři přchpřawicž. Wón chzycže w tutym řčařu, w kotrymž řich řelko řyřkej řani, pořařacz, řo tu tola řiřchěže lubošč ř řyřkwi je. Mařa wořada, kotraž ma jenož řatarjow a mařnych ludži, je řalřchich pjenjeř nahromadžila, řař řo móžachu tež Boži dom řnutřkach wobnowicž a wumolowacz. Druři řtaw wořadny řari 5 woliřownych wobŕajow, kotrež bě řam molowař. Řyřkwičřka, kotraž bě hacž řem řnutřka řhětro jednora a njeňahladna, je něř řjana a pŕřchna. Džěń 10. řulija je wořada po wobnowjenju wořebitu řwřatocžnu Božu řřłuřbu mēřa a po tutej mař řwóžibny řwředžen na řařřkej řahrodže.

To řwjeřčela! Wbo niz? A hdnž niz, čžehodla niz?

Řyřkej a řtat.

Š Ruřizy. We 8. čžiřle řwojeho řakońřřeho řopjena wŕřewja řařřke řrajne řonřřtorium, řo buřu wřŕ řanezy a řejno, — řchtož ř njeju hacž řem řižo do řornjowuješdžanřřkeje wořadny njeřřłuřchěřche, — řibon, řlowe řěřto, řuřniza — ř wuřřaczom wotdžělow řopřchin a řrawocžizy, kotrež do řsmjeczřekčžanřřkeje wořadny řřłuřchatej, — řotrow, řořdeřy ř Čžornežami, řnwizy a Čžařezy do řornjowuješdžanřřkeje wořadny řapokařane.

„Landesverband für christlichen Frauendienst“ mjenje řo řłowny řwřařř, kotryž řřchěščžijanske towařřtwa řonow do řyřřka řjednocži. Wón je řwřeczřil řěřka řwoje 25 řětne wobřřtaczę. Řřchi tutej řřladnoščzi přcheměni a přřchetwori tež řwoje řotalne mēřaczne řopjeno: „Christlicher Frauendienst“, kotrež něř wjele řjaneho a powucžazeho podawa, wořebje řa řonřřke, řa mandselřke, řa maczerje; tola tež řoždy muřřki řo ře řajimanjom čžita. Šhromadne čžiřřlo řa řulij a auguřt je řyle wořebje pŕřane řa wjeřřnu řonu a ma řajimaře řařtawři a wobŕařy ře žiwjenja wjeřņeje, wořebje řatarjoweje řony. Tohodla njech řebi řožda, řiž to něřař móže, tuto řopjeno řař pŕřchěřřita. Šdžęž je towařřtwo řonow, tam je to lořřko móžno; tola tež řary řmēřa řo. A řožda móže řebi tuto řopjeno tež řřařacz. Wono ma tež řyle pŕaktiřřke pořiwŕy, na pŕřch. řař řerje a tunjo wariřch. — Do řwřařřka řřłuřřha řich 936 towařřřtww; ř tutych bě řich 791 řwoje řapŕiřki w pŕawym řčařu řapóřřařo řa jubilejne woblicženje a rosřrawu tuteho wobřřchěřneho a wařņeho džěka. Tute towařřtwa — 791 — maja 108 316 řobuřřtawow, řobuřřtawŕy řbyřřknych njeřřku řobu řiřčene; wone řu do 31 wokŕieřņnych řwřařřkow řřjadowane, řo

by so shromadne dželo wolóžilo. Mjes tutnyimi towarštwami je tajkich, kiž maja mjenje hač 50 šobustawow 147, ale pač ja pšch. tež tji, kiž maja wjazn hač 751 a šamo jene, kiž ma 1500. W Budnyštim wokrješu je jich 42 towarštwow, w Kamjenczanškim 28, w Lubijskim 34, w Žitawškim 25. Dželo tutnych towarštwow a jich wulkeho šjednocženštwu je nětkole wošebje wažne a nušne, dokelž ma žona a macž tola wjele prózn a starošće na hošpodarškim polu kaž tež we wufublanju džeczi a we wobstaranju šwójby a domu. Kóžda podpjera, kóžde powuczenje, pošynjenje, kotrež so ji doštanje, je tohodla witane. Tuž dyrbjale so žony hišće bóle do žylka jestu-pacž a tak šhromadne dželacž. To njerěka, žonu i domu wo-facž a tak domej šškodžicž, ně to rěka, žonje a tak domej a šwójby pomhacž. A tuta pomoz je tež tohodla tak špomozna, dokelž pšchindže na šaložku šhješćijanškeje wěry. A nimo toho: Tajke towarštwu, wo wšy abo we wošadže prawje šarjadowane, maja tež to dobre, so žony wšćech woršchtow hromadža do žylka, niž jenoštronyšy šnadž jenož burške abo jenož dželacžerške. A tajkeje pšhesjenošće je nam trjeba, a chzynjo abo nochzynjo dyrbimy k nej dónč, jeli so nochzemy šnutš-kownje a šwonkownje šškodowacž.

Wšhelafe i bliska a daloka.

Wólbn. Šandženej tydženjej stej ja Brusku a i tym ja žyly Němštu mnoho wažneho a rošbudneho pšchinješke, a jich došć pónđe tohodla i bóle wolóženej wutrobu a i wjazn dobreje wole k wólbe. Me pač tež wšchitzy czi, kiž ani to jene ani to druhe nimaja, pónđu k wólbe, dokelž wšchitko woła: Wol! Wol! Rosžudjenje njebudže šnadž tak něko-tremu lóžko, toho nětko wolicž. Radio, kotrež je telko wólbn-nych rěčow škalo, njeje šnadž tuto rošbudjenje wolóžiko, do-kelž ma tola we wólbněj rěčzi, njech rěčžanej, njech czišćžanej, kóždy ras štrona, ja kotruž je rěč rěčžana abo pižana, prawo. Telko pač je wěšte, so kóždy wě, so ma wolicž a to wěry dla, wótzneho kraja dla, šebje dla, — wšcho jene hačž wón nětko tute tji pšchicžiny po tutnym rynku mjenuje abo mojedla „wótzny kraj“ najpriedy abo tež „šebje“ najpriedy. Jako šhješćijan a šhješćijanka ewangeliškeje wěry džemy my Ewangelišy wolicž tych šastupjerjow, kotšiz šu ewangelišy a šlubja, prawa ewangeliškeje wěry a žyrkwje šastupowacž a šchitacž. Czi, kiž tole se wšchěj šwěru cžinja, budžejja tež žyly wótzny kraj najlěpje šastupowacž, tón wótzny kraj, kotryž je nam wšchēm jenaf luby, njech rěčžimy němštu abo šerbštu macžernu rěčž. A je-li mjes Šerbami a Němžami tajkich, kotšiz nimaja lubo wótzny kraj, nješy tuczi czi štacženjo, ko-trychž wótzny kraj trjeba a šebi žada, wšcho jene hačž šu šerbškeho abo němškeho šajyka. Tohodla šebi tež pšchi tutej wólbe to jene žadamy, so njebychu němšy štacženjo tohodla, dokelž so my Šerbja šerbštu rěčž rěčžimy a šwoju macžer-šchžinu cžejžimy a lubujemy a tohodla ja nju škutkujemy, dokelž to tola pola šprawneho a wěrneho cžłowjeka — wón njetrjeba šamo šhješćijan byčž! — hinač možno njeje, py-tali mjes nami nješhješćelow wótzneho kraja; šda šo nam, so je jich mjes tymi, kiž šu němškeje rěčže, došć, kiž dželaja a škutkujja pšhješćiwu tomu, šchtož je šaložk wěrneho šboža ja žyly lud a kraj. — Potajkim: My ewangelišy Šerbja woli-my dženzža do němškeho šejma, a wolimy šastupjerjow, kiž stej na šhješćijanškim, na ewangeliškim šaložku steja ja wótz-ny kraj a jeho wěrne šbožo, wědžo, so tuto šwojeho najlěp-šcheho šaložka nima w šwonkownym ani tež w cžłowškim, ale we wěrye. Šsebi nětk mjes tymi štronami, kotrež i teje šrud-

nje wulkeje kopizy partajow — šrudne šnamjo šrudneho cžaja! — pod tutnyimi wuměnenjemi woštanu, wušwolicž, to pšhewoštajimy kóždemu ja wošobiniške rošžudjenje. So tole wošobiniškem rošžudženju pšhewoštajimy, mamy ja šwoje prawo a ja šwoju pšchizkušnošć. A tež něšto mamy ja šwoje prawo a šwoju pšchizkušnošć: ja naž Šerbow šebi žadacž, so možemy šebi šwoju rěčž, šwoje šerbške narodne žiwjenje a šubla hajicž, so možemy w šerbškej domišnje jako Šerbja žiwu byčž, my a našchi potomizy. A hišće něšto mamy ja šwoje prawo a pšchizkušnošć: na to potašacž, so njedošaha, wólbnu zetulku wotedacž, so njedošaha, cžłowje-kow wolicž. Š tutej pšchizkušnošću dopjelni kóždy tu tamnu: so šo modli ja lud a wótzny kraj k tomu Bohu a Knješej, kotryž wšchitko we šwojej mozy ma.

Žužizy šu tež w šandženyh dnjach šako njewjedra a šliwki cžejško domapytale, a to i wulkeho džela šamšne kra-i-ny. Tak šu w Lubijskim wokrješu wšy, kotrež šu dwaj, tji, haj šchtyri rašy pod šliwkami a njewjedrami cžerpške, na pšchiklad Kamjeniza. Daloko a šcheroke pač šu šo Bože žita hišće bóle lehnyle hačž priedy hižo ležachu. Tajke pola widžecž a pšchezo šako tajke pola, na kotrychž žito tak ja-ri leži, boli wóčžko a wutrobu, a ty šdychujesh: „Knježe Bože, hnadny a šmilny, šmil šo a wobarnuj!“ Kunje tajki nap-šlad pač a tajke počžerpjenje nawabi kóždeho, njech je šob-š domapytany abo njech njeje, so šwój dar a wopor da ja tych, kotšiz šu hišće wjetšchje šškodny počžerpšili, šškodny, ko-ruž žane šawěšćenje nješapšacž, kotruž tež štat w šwojey pjenježnej nušy njemože šarunacž. Tuž dajmy šwój dar, njech pšchindže lišćžina, njech šo w Božim domje šbera pšchi žyrkwinyh durjach! A hišće něšto: Nješapomimy, so ja kóždeho kóždy džej pšacž:

Rak bóršy wot ranja šo može

Do wječžora wšcho wobrocžicž,

so jedny je nade wšchēm a nade wšchēm, kiž wšchitko a wšchit-kič w šwojej mozy ma: Boh. Tuž niž hinač hačž so i mod-litwu a i dobroproščenjom pšchod nim kóžde ranje šwoje dželo šapocžinamy a žyly džej cžinimy a wječžor šoncžamy, hačž so wšchēdny džej a njedželu jemu šlužimy, wšchēdny džej se šwojim dželom, njedželu se šwojej Božej šlužbu w Božim domje a w šwojim domje. Kunje džejšnišcha 10. njedžela po šwi. Trojizy je tola wošjedž tajkichle domap-šanjow tute napominanje a nušowanje k tajkemu žiwjenju wěry a šwěry pšchod Bohom. Jerušalem a lěto 70! Šchto wšcho njeje i tym wuprajene! Wono njebudž podarmo ja naž a našch lud a kraj!

Ewangelišy Šerbja Budnyšćina šu šebi šradowali w Budnyšćinje měšacžnu šhadžowanu, na kotrež bychu šo šhadžowali, rošmošweli, šo bliže šejnali a šebi radžili. Kóždu pošlednju šrijedu měšaza chžedža šo wječžor w Šerb-škej šofejowni šejčž a pšcheprošchujja na tute šejdženja tež wšchēj druhich ewangeliškich Šerbow, wošebje tych i bliškich wšow a tych, kiž maja hewaf w Budnyšćinje šrijedu něšto cžinicž. Kóždy budže jim lubje witany a nadešdže tam wot 8 hačž 10 hodž. wěšće šwěrnju cžrjódku. Tuž chžemy my wješni Šerbja šebi tole šapšacž a džej a cžaj špomjat-kowacž a, hdyž někač možno, tam hičž.

— **Šištowanje:** Š. w B. ša 11. p. Tr. — M. w B. ša 12. p. Tr.

Šamostwity redaktor šataf Wyracž to Nošacžizach. — Ščišćež a našch Ššmolerjež šhješćišćežeršne a šhješćeršne, šap. dr. i wobiv. ruš. to Budnyšćinje Wulhadža kóždu šobotu a pšacž šchšwórcžlětnje 108 pjenježto.